

Osallistuminen Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeeseen

Kunnanhallitus 15.05.2023 § 56
88/00.04.01/2023

Pohjois-Karjala on sitoutunut ilmastotyöhön ja kestävä kehityksen tavoitteisiin. Hinku maakuntana Pohjois-Karjala on sitoutunut vähentämään päästöjä 80 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 päästötasosta. Tämän lisäksi Pohjois-Karjalan kunnista 11 kuuluu Hinku-verkostoon ja on asettanut oman päästövähennystavoitteensa. Tavoite vaatii uusien ja kestävien ratkaisujen löytämistä sekä uudenlaisen yritystoiminnan kehittämistä alueella. Maakuntastrategia 2040 korostaa tarvetta kestävään toimintaan, vastuullisuuteen ja puhtaiden ratkaisujen käyttöön. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto pyrkii edistämään vihreää siirtymää alueellaan ja tukee tähän liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä sekä elinkeinoelämää.

Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeen tavoitteena on edistää energiasiirtymää ja kestävä kehitystä koko maakunnassa. Hanke tukee vihreää siirtymää ja sen mukanaan tuomia uusia liiketoimintamahdollisuuksia, jotka on esitetty maakunnan älykkään erikoistumisen strategiassa. Hanke tukee Pohjois-Karjalan alueen oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmaa, joka pyrkii korvaamaan turpeen energiakäytön luopumisesta aiheutuvat taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset kestävällä tavalla.

Hanke jakautuu neljään toimenpiteeseen:

- 1) Ilmastotyön vakiinnuttaminen kunnissa
Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ilmastotyö tulee integroida systemaattiseksi osaksi kuntien jokapäiväistä työtä ja päätöksentekoa. Toimenpide tukee Pohjois-Karjalan kuntia ilmastotyön vakiinnuttamisessa osaksi kuntien jokapäiväistä työtä vahvistaen kuntien osaamista ja toimintaedellytyksiä. Toimenpiteessä kunnissa laaditaan ilmastolain velvoittamat kuntien ilmastosuunnitelmat sekä toteutetaan Hinku-kriteerien ja KETS-sopimuksen mukaisia päästövähennys- ja energiatehokkuustoimenpiteitä.
- Ilmastojohtaminen
- 2) Toimenpide tarjoaa osallistuville kunnille ilmastojohtamisen koulutuskokonaisuuden, johon osallistuvat koulutuskokonaisuudesta riippuen kuntien virkamiesjohto, kunnan työntekijät ja kuntapäätäjät. Ilmastojohtamisen kokonaisuudessa kuntajohtajat ja -päättäjät pääsevät verkostoitumaan, vertaisoppimaan sekä pohtimaan keskenään haasteita ja ratkaisuja. Työpaketin tavoitteena on kehittää kuntien sisäistä ilmastoviestintää ja sitouttaa kuntajohtajat, työntekijät ja päättäjät kunnan ilmastotyöhön.
- 3) Kestävä kasvua kiertotaloudesta
Toimenpide tukee Pohjois-Karjalan kuntia kiertotaloustyön vakiinnuttamisessa sekä vahvistaa kuntien osaamista ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Toimenpiteessä tuetaan kuntia ja yrityksiä turvetuotantoalueiden jälkikäytön edistämässä sekä järjestetään vuorovaikutteisia tapaamisia, joissa sivuvirtojen tuottajat ja materiaalin tarvitsijat löytävät toisensa. Tavoitteena on, että kiertotalous, luonnonvarojen kestävä käyttö ja jätteen määrän vähentäminen saadaan sidottua osaksi kuntien ilmastotyötä.

4) Vaikuttava ilmastoviestintä

Toimenpiteessä perustetaan maakunnallinen ilmastovahti-verkkosivusto, joka kokoaa yhteen Pohjois-Karjalan ilmastotavoitteet, ilmastotoimenpiteet ja niiden seurannan kunnittain ja maakunnan tasolla. Osana toimenpidettä perustetaan sosiaalisen median kanavia, joiden avulla pyritään lisäämään ilmastoviestinnän vaikuttavuutta. Tavoitteena on antaa tietoa kunnan lyhyen ja pitkän aikavälin ilmastotavoitteista ja niiden saavuttamisesta, linkittää yhteen yksilö-, yhteisö-, kunta- ja aluetason ilmastotoimenpiteitä, kasvattaa motivaatiota ja sitouttaa kuntalaisia ja kunnan toimijoita ilmastotoimiin sekä rakentaa kuntabrändiä.

Hankkeen päätyttyä kunnilla on erinomaiset valmiudet jatkaa ilmasto- ja kestävyystyötä Pohjois-Karjalan päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi. Elinkeinoelämällä on uusia, monimuotoisia toimintamalleja, joka edesauttavat Pohjois-Karjalan alueellista elinvoimaisuutta ja vihreää siirtymää.

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat Pohjois-Karjalan kunnat, elinkeinoelämä ja nuoret. Välillisiä kohderyhmiä ovat maakunnan asukkaat ja yhteisöt. Hankkeen hakija ja -toteuttaja on Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Kolmivuotinen hanke on suunniteltu käynnistettävän vuoden 2024 alusta alkaen.

Hanketta toteuttamaan palkataan projektipäällikkö sekä kolme alueellista ilmastokoordinaattoria. Maakunta jaetaan projektipäällikön ja ilmastokoordinaattorien kesken toiminta-alueisiin. Hankkeen kustannukset muodostuvat hankehenkilöstön palkoista, ostopalveluna tehtävistä selvityksistä, koulutuksista ja tapahtumakustannuksista. Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeen kokonaisbudjetti on noin 930 000 euroa. Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta haettava JTF-tuki on 80 %. Omarahoitusosuus on 20 % hankkeen kustannuksista. Omarahoitusosuus katetaan Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tulevaisuusrahastosta (10 %) sekä kuntien omarahoitusosuuksista (10 %). Kuntien omarahoitusosuus on porrastettu ja suhteutettu kunnan asukasluvun perusteella. Rääkkylän kunnan omarahoitusosuus on n. 1667 euroa/vuosi ja hankkeen kestoajalla n. 5000 euroa. Lopullinen omarahoitusosuus määräytyy osallistuvien kuntien ja kaupunkien lukumäärän perusteella.

JTF-hankerahoituksen myöntäminen on edellytys hankkeen toteutukselle. Osallistuminen Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeeseen tulee ilmoittaa 22.5.2023 mennessä kirjallisella ilmoituksella osoitteeseen: kirjaamo@pohjois-karjala.fi.

Valmistelija ja lisätiedot: kunnanjohtaja Esko Rautiainen, puhelin 040 105 3001 tai sähköpostitse esko.rautiainen(at)raakkyla.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että Rääkkylän kunta osallistuu ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeeseen vuosiksi 2024 – 2026 yhteensä n. 5000 euron omarahoitusosuudella.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.